

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

VAGYONGAZDÁLKODÁS

DR. LADOS MIHÁLY

***Széchenyi István Egyetem – Kautz Gyula Gazdaságtudományi Kar
Regionális-tudományi és Közpolitikai Tanszék***

S z é c h e n y i I s t v á n E g y e t e m

Közszolgálati alapszak

© ***Dr. Lados Mihály***

AZ ÖNKORMÁNYZATOK BEVÉTELEINEK MEGOSZLÁSA, 1991-2007 (%)

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Saját bevételek	19,7	23,2	25,3	26,1	29,0	33,7	38,9	35,5	37,1	39,0	38,3	36,1	33,6	35,0	35,4	36,8	36,0
<i>ebből: intézményi működési bevételek saját folyó bevételek</i>	10,9	10,8	10,0	9,8	9,7	10,1	10,8	13,2	12,6	12,0	11,0	10,9	9,4	9,9	9,2	8,6	8,7
<i>helyi adók</i>	2,5	3,4	2,7	1,7	2,5	2,9	3,2	3,3	3,3	3,6	3,7	3,3	3,6	3,9	4,0	3,8	3,5
<i>felhalmozási</i>	3,9	5,5	7,9	9,9	11,1	12,3	15,5	8,6	8,3	10,6	10,1	9,0	8,2	7,9	9,0	10,5	10,2
Átengedett bevételek	12,2	13,0	8,8	8,7	11,7	11,2	12,0	13,5	13,3	15,0	15,2	15,1	16,8	18,2	16,3	15,8	16,6
<i>ebből: SZJA</i>	12,2	12,5	8,4	8,4	11,4	10,5	11,4	12,8	12,4	14,2	14,4	14,4	15,6	16,5	14,6	14,2	14,8
Állami hozzájárulások és támogatások	67,1	61,0	61,2	57,4	55,6	51,5	46,0	45,5	45,7	41,4	40,5	41,7	44,6	42,7	43,4	40,6	38,4
<i>ebből: normatív támogatások beruházási támogatások társadalombiztosítás</i>	38,4	33,8	35,7	28,8	28,4	24,1	21,6	19,4	20,6	19,4	18,9	17,5	23,6	22,7	22,1	19,0	17,1
	5,3	5,6	5,5	7,3	4,9	4,0	4,7	5,4	6,2	6,0	6,5	6,9	5,8	5,9	6,9	9,0	2,3
	17,4	16,1	15,8	16,1	15,5	15,4	14,0	13,6	13,7	13,5	12,6	13,2	14,4	13,5	12,8	11,9	11,1
Egyéb	1,0	2,8	4,7	7,8	3,7	3,5	3,0	5,5	3,9	4,5	6,0	7,1	5,0	4,1	4,9	6,9	9,0
<i>ebből: hitel/kötvény</i>	0,3	0,8	3,1	5,9	2,4	1,5	1,5	3,1	1,3	1,4	2,2	3,4	2,4	2,7	3,1	4,7	2,3
Tárgyévi bevétel összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Tárgyévi bevétel összesen (Mrd Ft)	386,5	502,3	581,3	730,3	819,2	963,2	1194,2	1397,4	1541,9	1710,9	1989,0	2316,1	2598,7	2761,2	3010,3	3245,1	3350,0

Önkormányzati vagyon és vagyongazdálkodás

Önkormányzati vagyon fogalma

Önkormányzati vagyon keletkezése

Önkormányzati vagyon típusai

Vagyongazdálkodási modellek

Tennivalók

Önkormányzati vagyon fogalma

- egy (vagy több) település közösségének kizárólagos tulajdonában lévő,
- immateriális javak, tárgyi eszközök, befektetett pénzügyi eszközök, valamint készletek, követelések, értékpapírok és pénzeszközök értékének
- tartozásokkal csökkentett összessége, amelynek
- a helyi közösség által választott testületek döntésétől függően
- lakossági ellátásra igénybe vehetők, a közösség felhatalmazásával vállalkozási célra mobilizálhatók, vagy piaci adás-vétel tárgyát képezhetik.

?????

Kérdések

?????

Mi az az önkormányzati vagyon? (jogi, számviteli, adózási, egyéb szempontok alapján történő megfogalmazás)

Miből áll az önkormányzati vagyon? (naturális összetétel)

Mekkora értéket képvisel? (nyilvántartási érték, forgalmi érték)

Megbízható-e az önkormányzati nyilvántartás?

Mi a vagyongazdálkodás célrendszere?

Biztosított-e a vagyongazdálkodás szervezeti és személyi feltételrendszere?

Egyértelműek-e a döntési és felelősségi hatáskörök?

Érzékelhetők-e területi differenciák? Kezelhetők-e azok?

Az önkormányzati tulajdon keletkezése

Önkormányzati törvény

Vagyontörvény – Vagyonátadó Bizottságok döntése

Önkormányzatok területén átalakuló állami vállalat

Feladatváltással összefüggő tulajdonos változás

Az önkormányzati vagyon formái

- **naturális tartalom**
ingatlankataszter, közműkataszter
- **forgalomképesség**
törzsvagyon, korlátozottan forgalomképes vagyon, mobil vagyon
- **számviteli kategóriák szerinti besorolás**
immateriális javak, tárgyi eszközök, befektetett pénzügyi eszközök, forgóeszközök
- **területi megjelenés**

A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK VAGYONA (1991 - 1998)

millió Ft

Megnevezés	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Immateriális javak*	553	631	951	1 503	1 583	1 769	2 280	3 145
Tárgyi eszközök	304 161	392 733	475 742	565 613	607 665	668 682	779 489	959 848
ebből: ingatlanok	228 661	292 490	351 336	407 888	448 059	511 544	605 055	736 971
Befektetett pénzügyi eszközök.	8 672	208 156	288 489	380 304	401 184	540 239	529 126	526 806
ebből részesedés	5 791	198 723	272 371	357 131	372 571	496 015	463 185	464 787
üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközök	0	0	61 281	81 841	84 907	88 362	109 024	149 197
Befektetett eszközök összesen:	313 386	601 520	826 463	1 029 261	1 095 339	1 299 052	1 439 919	1 638 996
Forgóeszközök összesen:	82 692	101 057	110 461	124 909	157 641	231 729	348 188	385 911
ebből kárpótlási jeggyel	1	31	345	925	662	236	49	43
Eszközök összesen:	396 078	702 577	936 924	1 154 170	1 252 980	1 530 781	1 788 107	2 024 907
le: kötelezettségek**	-11 682	-19 625	-36 943	-77 912	-76 739	-77 412	-87 334	-120 611
Vagyon összesen:	384 396	682 952	899 981	1 076 258	1 176 241	1 453 369	1 700 773	1 904 296

*Immateriális javak: bérleti jog, szolgalmi jog, földhasználat, haszonélvezet joga, koncessziós jog stb.

Forrás: APEH-SzTADI

Célok:

megtartás

gyarapítás

finanszírozás

1. **Vagyon értékesítése**

Mert feleslegessé vált, mert gazdaságtalammal működtethető, mert kiegészítő forrásra van szükség

Előnye:

kiegészítő bevétel, költségcsökkenés, településpolitikai kiszolgálása

Hátránya:

rövid távú gondolkodás, vagyon förlélésének veszélye, egyszeri bevétel, rendelkezési jog végleges elvesztése

2. **Vagyon bérbeadása – ellátási jogok bérbeadása**

mert jövedelmet termel, mert költséget csökkent

Előnye:

folyamatos bevétel, rendelkezési jog fennmaradása, költségek csökkentése

Hátránya:

árszínvonal emelkedés lehetősége, szűk körű alkalmazhatóság

3. **Vállalkozás alapítása, szervezése**

mert hiányzó tevékenységet pótol, mert javítja a szolgáltatás színvonalát

Előnye:

társadalmi feszültség enyhítése (pl. foglalkoztatás), kiegészítő jövedelem, település image javítása

Hátránya:

piaci szemlélet gyenge érvényesülése

4. ***Belső vagyonkezelő szervezet létrehozása***
mert kiterjedt vagyonállomány, mert megfelelő humán erőforrás
Előnye: helyi adottságok ismerete, közvetlen döntés lehetősége, közvetlen költségvetési kapcsolat
Hátránya: testületi döntési mechanizmus lassúsága, gazdálkodás és ellenőrzési funkciók, illetve érdekeltségi és felelősségi viszonyok összemosódása, apparátus bővülése, korrupció lehetősége

5. ***Külső vagyonkezelő szervezet megbízása***
mert vagyon nagysága összetételének bonyolultsága „profí” szervezetet igényel
Előnye: magas szintű szakmai tevékenység, piaci elvű működés, externális hatások
Hátránya: passzív szerep, eredményen való osztozkodás

6. ***Vállalkozásba kapcsolódás***
mert az önkormányzat rendelkezik telekkel, mert állami garanciát jelent, mert a törvény „helyzetbe hozza”
FIGYELEM! Csak a forgalom- és a részben forgalomképes vagyonnal, vagyoni hozzájárulás mértékéig terjedő felelősség vállalása lehetséges
Előnye: plusz ráfordítás nélküli jövedelem lehetősége, tulajdon megmaradása és értékbeli gyarapodása
Hátránya: passzív szerep, kockázat (felelősség a bevitt vagyon erejéig), politikai nyomás, korrupció lehetősége

SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM
KAUTZ GYULA GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Dr. Lados Mihály

tudományos főmunkatárs, intézetigazgató

MTA RKK Nyugat-magyarországi Tudományos Intézet

9022 Győr, Liszt F. u. 10. Tel.: 96/516-570

E-mail: ladosm@rkk.hu